

Kárpáti Áronné És A Családja

Én és a családom, a második férjem, Kárpáti Áron, a fiam, István és a lányom, Ágnes. Egy kiránduláson készült a kép 1960-ban. István 1944 januárjában született az első férjemtől. A zsidó neve Smuel ben Avrom Jantev volt. Az anyósommal volt a vita, hogy bár az anya választhatja meg a gyerek zsidó nevét, ő magának akarta ezt a jogot. Vitakoztunk, hogy nem az én nagyapám után nevezzük el, hanem az ő nagyapja után, aztán kisütöttük, hogy mind a két nagyapa Smuel volt, s el volt döntve a kérdés. A férjem látta még a fiát. Nagyon sokáig vártam a férjemre. Az anyósom mondta, fiatal vagy, menjél férjhez. A fiamnak is hiányzott az apa persze. Rózsa, a mostohatestvérem dolgozott egy sportboltban Pesten, és volt neki egy barátnője, aki erzsébeti volt, és a Kárpáti Áron, a második férjem is pesterzsébeti volt. S ezek ketten összebeszéltek, hogy engem a Kárpátival összehoznak. Az esküvő a Síp utcában volt a rabbiságon. A férjem eredeti neve Krausz volt, és 1948-ban magyarosíthatott Kárpátira. Bőrös volt, a háború előtt a Paulay Ede utcában dolgozott -- ez volt a bőrös utca valamikor --, elég jól keresett. A háború után meg a rákospalotai Bőrkonfekcióban dolgozott. A készáruraktárnak volt a vezetője. Ő nem volt vallásos. Olyan családból és olyan helyről származott, Soltvadkertről, ahol elég vallásos zsidók voltak [Soltvadkert Pest-Pilis-Solt-Kiskun vm.-ben lévő nagyközség, 1920-ban 8200 főnyi lakossal. A községben működött jesiva. -- A szerk.]. De ő korán elkerült otthonról, albérletben lakott Pesten, úgyhogy ő nem nagyon tartotta a vallást. Nem is nagyon szeretett templomba menni. De azért én gyújtottam gyertyát pénteken. Meg volt péntek esti vacsora, ha nem is olyan, mint otthon. Ünnepekkor elmentünk a templomba, és ő is jött, és megvolt a böjt [Jom Kipurkor]. Később elég beteg volt, s akkor már a böjttel is felhagyott. A lányom 1953-ban született. Az egyik sógornőm egy építőipari vállalatnál dolgozott, s ezek kiadtak tervdokumentációkat gépelni. Én úgy gépeltem, hogy a kislányom tudta, hogy nem lehet hozzám szólani. Megállapodtunk a férjemmel, hogy mikor ő végez -- ők elég korán kezdtek, úgyhogy csak három óráig dolgoztak --, hazajött, elvitte a gyereket a Ligetbe, és megvásárolta, ami nekem kellett. Nekem 9 óra, 10 óra körül kész lett az ebéd, és gépeltem. 1956-ban majdnem elmentünk Izraelbe. A férjemnek volt egy testvére, Margit. A háborúban elvitték őket, a testvérét az édesanyjukkal meg egy pici lánnyal Auschwitzba. És az édesanyjukat meg a kicsi lányt a gázba vitték, a sógornőmet munkára. A háború után lett új családja, és azokkal ment ki Izraelbe. Együtt akartunk menni a férjem húgával, ők még megkapták az útlevelet, mi meg már nem. Elég rossz érzés volt itt maradni. Ők megérkeztek valami

kezdetleges házakba egy sivatagos részen, ahol borzasztó meleg volt. Mikor megérkeztek, írtak, hogy Úristen, vissza akarnak jönni.